

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ
ผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกข้าว

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

ไม่มี

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
A41	เตรียมการเก็บเกี่ยวข้าว
A42	เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว
A43	ซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว
A54	จัดการระบบการผลิตหรือบริการในการเก็บเกี่ยวข้าว
A56	จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีสมรรถนะทางเทคนิคในการประยุกต์หลักการ การเลือกใช้เครื่องเก็บเกี่ยวข้าวและเทคนิคในการปฏิบัติงานเก็บเกี่ยวข้าว ตลอดจนการใช้และซ่อมแซมเครื่องจักรกลเพื่อการเก็บเกี่ยวข้าวได้อย่างปลอดภัย สามารถแก้ปัญหาทางเทคนิคควบคู่กับการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน มีทักษะในการจัดการระบบการผลิตหรือบริการและระบบบัญชีในการเก็บเกี่ยวข้าว สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและควบคุมคุณภาพผลงานเก็บเกี่ยวข้าว มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ให้การสนับสนุนผู้ร่วมงานในการตัดสินใจแก้ปัญหา และมีจริยธรรมในการประกอบอาชีพเก็บเกี่ยวข้าว

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้ที่เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพสาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ระดับ 3 ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เกี่ยวข้อง

หรือ สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในอาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในอาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ไม่น้อยกว่า 2 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในอาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้มีคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ระดับ 3 สามารถเลื่อนระดับเป็นระดับ 4 ได้
ต้องสอบผ่านเกณฑ์ประเมินการสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์เชิงเทคนิคสำหรับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว ระดับ 4

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้เตรียมดินเพาะปลูกข้าว ผู้ปลูกข้าว ผู้ดูแลรักษาข้าว ผู้เก็บเกี่ยวข้าว เกษตรกรเพาะปลูกข้าว

- หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี)
- A41 เตรียมการเก็บเกี่ยวข้าว
  - A42 เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว
  - A43 ซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว
  - A54 จัดการระบบการผลิตหรือบริการในการเก็บเกี่ยวข้าว
  - A56 จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายในประเทศและแข่งขันได้กับนานาชาติ	A	ผลิตข้าวได้อย่างมีมาตรฐาน	A4	จัดการเก็บเกี่ยวข้าว
			A5	บริหารจัดการการผลิตหรือบริการในกระบวนการเพาะปลูกข้าว

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
A4	จัดการเก็บเกี่ยวข้าว	A41	เตรียมการเก็บเกี่ยวข้าว	A411	สำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวข้าว
				A412	วางแผนเก็บเกี่ยวข้าว
		A42	เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว	A421	เตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน
				A422	เก็บเกี่ยวข้าวโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
		A43	ซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว	A431	เตรียมการซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว
				A432	บริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว
A5	บริหารจัดการการผลิตหรือบริการในกระบวนการเพาะปลูกข้าว	A54	จัดการระบบการผลิตหรือบริการในการเก็บเกี่ยวข้าว	A433	ซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวเบื้องต้น
				A541	ประยุกต์เทคนิควิธีการเก็บเกี่ยวข้าว
				A542	เลือกเครื่องมือเก็บเกี่ยวข้าว
		A56	จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ	A543	แก้ปัญหาทางเทคนิคในการเก็บเกี่ยวข้าว
				A561	บันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง
				A562	ใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A41
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมการเก็บเกี่ยวข้าว
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการเตรียมการเก็บเกี่ยวข้าว ประกอบด้วยการสำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวข้าว และการวางแผนเก็บเกี่ยวข้าว ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเตรียมการเก็บเกี่ยวข้าว สามารถสำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวข้าว โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวข้าวและสำรวจพื้นที่เก็บเกี่ยว สามารถวางแผนเก็บเกี่ยวข้าว โดยกำหนดแผนการเก็บเกี่ยวและแผนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และแก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่มี

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A411 สำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวข้าว	1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวข้าว 1.2 สำรวจพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าว	ข้อสอบข้อเขียน
A412 วางแผนเก็บเกี่ยวข้าว	2.1 กำหนดแผนการเก็บเกี่ยวข้าว 2.2 กำหนดแผนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวข้าว	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่มี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- การวางแผน
- การรวบรวมข้อมูลและสำรวจพื้นที่

(ข) ความต้องการด้านความรู้

กระบวนการเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การสำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวข้าว คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวข้าว เช่น การเตรียมแปลงก่อนเก็บเกี่ยว อายุเก็บเกี่ยว ความชื้นที่เหมาะสม พันธุ์ข้าว และการสำรวจพื้นที่เก็บเกี่ยว ให้ทราบข้อมูลการเข้าเก็บเกี่ยว เช่น สภาพพื้นที่ ความชื้นข้าว ลักษณะข้าวล้ม เพื่อการปฏิบัติที่ดีที่ทำให้ได้ผลผลิตข้าวมีคุณภาพสูง ได้ปริมาณมากเนื่องจากมีการสูญเสียผลผลิตในแปลงน้อย

2. การวางแผนเก็บเกี่ยวข้าว คือการนำข้อมูลการสำรวจมากำหนดแผนการเก็บเกี่ยว และแผนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวข้าว เนื่องจากช่วงเวลาเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมมีระยะจำกัด และต้องเตรียมเครื่องมือเครื่องจักร แรงงาน และพาหนะขนส่งให้พร้อม การเก็บเกี่ยวควรกระทำเมื่อข้าวทั้งแปลงออกดอกประมาณ 80% ซึ่งหลังข้าวเริ่มออกดอก 28-30 วัน จะเป็นวันเก็บเกี่ยวข้าวที่เหมาะสม ขณะเก็บเกี่ยวความชื้นเมล็ดไม่ต่ำกว่า 20% ถ้าเก็บเกี่ยวข้าวก่อนหรือหลังจากระยะนี้จะทำให้คุณภาพข้าวลดลงและสูญเสียน้ำหนักมากขึ้น การเก็บเกี่ยวข้าวให้มีคุณภาพจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้าน กรณีที่เป็นนาดำหรือนาหว่านน้ำตม ก่อนถึงวันเก็บเกี่ยวต้องเตรียมพื้นที่ โดยระบายน้ำออกจากแปลงนา 7-10 วัน เพื่อให้ข้าวสุกแก่สม่ำเสมอ ผิวดินแห้ง สามารถเก็บเกี่ยวได้สะดวกด้วยเครื่องเก็บเกี่ยว ข้าวเปลือกไม่เปียกน้ำหรือสกปรก และเข้าสู่กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว มีการเตรียมการขนถ่ายผลผลิตจากแปลงไปยังยุ้งเก็บหรือไปแปรรูปที่โรงสี

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน

2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A42
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว ประกอบด้วยเตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน และการเก็บเกี่ยวข้าวด้วยเครื่องเก็บเกี่ยวเมื่อได้อายุที่เหมาะสมตามแผนที่วางไว้

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว สามารถเตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน โดยตรวจตราและบำรุงรักษาเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน สามารถเก็บเกี่ยวข้าวด้วยเครื่องเก็บเกี่ยวโดยคำนึงถึงความปลอดภัย โดยปรับตั้งเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวขณะทำงาน เก็บเกี่ยวข้าวด้วยเครื่องเก็บเกี่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สูญเสียผลผลิตน้อยที่สุด มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และแก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่มี

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A421 เตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน	1.1 ตรวจตราเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน 1.2 บำรุงรักษาเครื่องยนต์ต้นกำลัง 1.3 บำรุงรักษาระบบเกียร์	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
A422 เก็บเกี่ยวข้าวโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	2.1 ปรับตั้งเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวขณะทำงาน 2.2 เก็บเกี่ยวข้าวด้วยเครื่องเก็บเกี่ยว 2.3 เก็บเกี่ยวข้าวอย่างมีประสิทธิภาพให้สูญเสียผลผลิตน้อยที่สุด	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่มี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
การใช้เครื่องมือช่างอย่างปลอดภัย
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
1. วิธีการบำรุงรักษาเครื่องจักรกล
2. ความปลอดภัยในการทำงานกับเครื่องจักร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค (Technical Interview) หรือการปฏิบัติงานจริง ที่สังเกตความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือหลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากรายละเอียดหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน คือการตรวจตราสังเกตความผิดปกติรอบ ๆ เครื่องก่อนใช้งานว่า มีส่วนใดชำรุดเสียหาย หรือมีการหลุดหลวมของนอตยึดต่าง ๆ ตลอดจนรอยรั่วซึมของน้ำหรือน้ำมันตามท่อทางเดินและข้อต่อ เพื่อปรับให้อยู่ในสภาพปกติพร้อมใช้งาน ก่อนที่จะเกิดความเสียหายจนเครื่องไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งจะต้องเสียเวลาซ่อมแซมและเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น รวมทั้งการบำรุงรักษาเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวก่อนใช้งาน ทั้งเครื่องยนต์ต้นกำลัง และระบบเกียร์ต่าง ได้แก่ ตรวจวัดและเติมน้ำมันเครื่องให้ได้ระดับ ตรวจเติมน้ำมันเชื้อเพลิง ตรวจเติมน้ำในหม้อน้ำให้ได้ระดับพร้อมทำความสะอาด ตรวจบริการจุดที่ต้องหล่อลื่น ทำความสะอาดหม้อกรองดักฝุ่น ตรวจความคมใบมีด

2. การเก็บเกี่ยวข้าวโดยคำนึงถึงความปลอดภัย คือการเก็บเกี่ยวข้าวโดยใช้เครื่อง ซึ่งเกี่ยว นวด และทำความสะอาดออกมาเป็นข้าวเปลือกในคราวเดียว และส่งขึ้นรถบรรทุกเพื่อขนถ่ายออกจากแปลงต่อไป การเก็บเกี่ยวข้าวต้องพิจารณาปรับตั้งเครื่องให้เหมาะสมกับงาน เช่น การปรับความสูงในการตัดต้นข้าว ระยะลูกนวดกับตะแกรงนวด การปรับปริมาณลมทำความสะอาด นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัย มีประสิทธิภาพ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตออกจากแปลงได้หมดจด มีความสูญเสียผลผลิตน้อยที่สุด

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

ไม่มี

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน

2. ประเมินความสามารถในการทำงานจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือการปฏิบัติงานจริง

3. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน

สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

4. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะA43
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว
3. ทบพวนครั้งที่1 / 2562
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว ประกอบด้วยการเตรียมการซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว การบริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว และการซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวเบื้องต้นเมื่อเกิดความเสียหาย

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวสามารถเตรียมการซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว โดยศึกษาวิธีและระยะบริการ รวมทั้งวิธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวจากคู่มือประจำเครื่อง สามารถบริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว โดยบริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวตามคู่มือกำหนด เลือกชนิดและค่าความหนืดของสารหล่อลื่นถูกต้องตามมาตรฐาน และใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องและปลอดภัย สามารถซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวเบื้องต้น

โดยวิเคราะห์ปัญหาความเสียหายที่เกิดขึ้นเพื่อตัดสินใจซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวในงานซ่อมที่ไม่ซับซ้อนและไม่ต้องการเครื่องมือพิเศษช่วย มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และแก้ปัญหาทางเทคนิคในงานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่มี

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A431 เตรียมการซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว	1.1 ศึกษาวิธีและระยะบริการจากคู่มือประจำเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว 1.2 ศึกษาวิธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวจากคู่มือประจำเครื่อง	ข้อสอบข้อเขียน
A432 บริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว	2.1 บริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวตามคู่มือกำหนด 2.2 เลือกชนิดและค่าความหนืดของสารหล่อลื่นถูกต้องตามมาตรฐาน 2.3 ใช้เครื่องมือถูกต้องและปลอดภัย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A433 ซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวเบื้องต้น	3.1 วิเคราะห์ปัญหาความเสียหายเพื่อตัดสินใจซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว 3.2 ซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวในงานที่ไม่ซับซ้อนและไม่ต้องการเครื่องมือพิเศษ	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่มี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การใช้เครื่องมือช่างอย่างปลอดภัย
2. การวิเคราะห์ปัญหา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. จุดตรวจและวิธีการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว
2. จุดที่เกิดปัญหาบ่อย ๆ ของเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว
3. ค่าความหนืดของสารหล่อลื่น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากรายละเอียดหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเตรียมการซ่อมบำรุงเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว คือการศึกษาวิธีและระยะบริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว รวมทั้งวิธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมจากคู่มือประจำเครื่อง เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อคงสภาพอายุใช้งานของเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว

2. การบริการเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว คือการบำรุงรักษาเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวตามชั่วโมงทำงานที่บริษัทผู้ผลิตกำหนดในคู่มือประจำเครื่อง โดยศึกษาจุดที่ต้องบำรุงรักษา และวิธีปฏิบัติทุก 10, 50, 100, 150, 300, 600 และ 1,200 ชั่วโมงทำงาน หรืออื่น ๆ ได้จากคู่มือประจำเครื่อง เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง และการใช้เครื่องมือบำรุงรักษาอย่างถูกต้องและปลอดภัย

3. การซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวเบื้องต้น คือการวิเคราะห์ปัญหาความเสียหายเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อตัดสินใจซ่อมแซม เมื่อตรวจพบความเสียหายที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานซ่อมที่ไม่ซับซ้อนและไม่ต้องการเครื่องมือพิเศษ เช่น เปลี่ยนสายพาน ปรับตั้งเครื่องยนต์ ลับคมใบมีดตัด

เปลี่ยนใบมีดตัดเมื่อแตกหักหรือหมดคม ปรับระยะระหว่างใบมีด เพื่อให้เครื่องเก็บเกี่ยวข้าวอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยศึกษาวิธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวจากคู่มือประจำเครื่อง

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

ไม่มี

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน

2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน

สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะA54
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดการระบบการผลิตหรือบริการในการเก็บเกี่ยวข้าว
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2562
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวข้าว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบการผลิตหรือบริการในการเก็บเกี่ยวข้าว ซึ่งประกอบด้วยการประยุกต์เทคนิควิธีการเก็บเกี่ยวข้าว การเลือกเครื่องมือเก็บเกี่ยวข้าว และการแก้ปัญหาทางเทคนิคในการเก็บเกี่ยวข้าว ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการระบบการผลิตหรือบริการในการเก็บเกี่ยวข้าว สามารถประยุกต์เทคนิควิธีการเก็บเกี่ยวข้าว โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อตัดสินใจในการเก็บเกี่ยวข้าว และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยวข้าว สามารถเลือกเครื่องมือเก็บเกี่ยวข้าว โดยสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวข้าว และเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม สามารถแก้ปัญหาทางเทคนิคในการเก็บเกี่ยวข้าว โดยใช้หลักการในการตรวจสอบปัญหา และแก้ปัญหาโดยใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่มี

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A541 ประยุกต์เทคนิควิธีการเก็บเกี่ยวข้าว	1.1 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อตัดสินใจในการเก็บเกี่ยวข้าว 1.2 ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยวข้าว	ข้อสอบข้อเขียน
A542 เลือกเครื่องมือเก็บเกี่ยวข้าว	2.1 สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวข้าว 2.2 เลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยวข้าว	ข้อสอบข้อเขียน
A543 แก้ปัญหาทางเทคนิคในการเก็บเกี่ยวข้าว	3.1 ใช้หลักการในการตรวจสอบปัญหา 3.2 แก้ปัญหาโดยใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่มี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. ทักษะการแก้ปัญหา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. เทคนิควิธีการเก็บเกี่ยวข้าว
2. เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานเก็บเกี่ยวข้าว

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค (Technical Interview) ที่ใช้สังเกตความ สามารถในการปฏิบัติงาน

หรือหลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การประยุกต์เทคนิควิธีการเก็บเกี่ยวข้าว คือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อตัดสินใจในการเก็บเกี่ยวข้าว โดยผ่านทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยวข้าว

2. การเลือกเครื่องมือเก็บเกี่ยวข้าว คือการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวข้าว เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาและตัดสินใจเลือกเครื่องมือปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับพื้นที่และลักษณะงาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อม

3. การแก้ปัญหาทางเทคนิคในการเก็บเกี่ยวข้าว คือการใช้หลักการหรือองค์ความรู้ในการตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเก็บเกี่ยวข้าว และการแก้ปัญหาโดยใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน
2. ประเมินความสามารถในการทำงานจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
3. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน

สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

4. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A56
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เกษตรกรเพาะปลูกข้าว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ ซึ่งประกอบด้วยการบันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง และการใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ สามารถบันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยการลงรายการแยกประเภทบัญชีรายรับ-รายจ่าย สามารถใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบบัญชี และการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และแก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่มี

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
A561 บันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง	1.1 ลงรายการแยกประเภทบัญชีรายรับ 1.2 ลงรายการแยกประเภทบัญชีรายจ่าย	ข้อสอบข้อเขียน
A562 ใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ	2.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากระบบบัญชี 2.2 ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่มี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ระบบบัญชีรายรับ-รายจ่าย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การบันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง คือการลงรายการแยกประเภทบัญชีรายรับและรายจ่าย โดยจดบันทึกรายการต้นทุนค่าใช้จ่ายและรายรับทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือบริการในงานอาชีพ

2. การใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ คือการพิจารณาข้อมูลจากระบบบัญชีที่บันทึกไว้ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ ในการบริหารจัดการการผลิตหรือบริการ เช่น นำมาคำนวณหาผลกำไร ใช้เป็นข้อมูลในการหาวิธีลดรายจ่ายหรือเพิ่มรายได้ หรือใช้เป็นข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของการเกิดปัญหาบางอย่างและวิธีการแก้ไข

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน

2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ